

GEMEENTE BOEKEL

MEMO

Aan : de raads- en burgerleden
Van : College van Burgemeester en Wethouders
Betreft: : Raadsmemo doorontwikkeling Jeugdbescherming Brabant (JBB)
Datum : 24 april 2023

Geachte raads- en burgerleden,

1. Inleiding

De afgelopen periode hebben wij u met regelmaat geïnformeerd over de problemen die spelen binnen de organisatie van de jeugdbescherming in Brabant. Dit was voor het laatst op 14 oktober 2022 middels raadsmemo met nummer 2022/71 en 16 november 2022 middels een regionale raadsinformatieavond. In de regio Noordoost Brabant (NOB) hebben wij drie gecertificeerde instellingen (GI's) gecontracteerd voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen. Dit zijn: Jeugdbescherming Brabant (JBB), William Schrikker Groep (WSG) en het Leger des Heils (LdH). In deze raadsmemo gaan we met name in op de ontwikkelingen bij onze grootste GI: Jeugdbescherming Brabant (JBB).

2. Aanleiding

We willen u actief informeren over de recente ontwikkelingen bij Jeugdbescherming Brabant (JBB). De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) heeft besloten JBB opnieuw een half jaar onder intensief toezicht te houden. Daarnaast hebben de gemeenten in de provincie Noord Brabant de keuze gemaakt om een aanvullende beschikbaarheidsfinanciering toe te voegen aan de bestaande financiering per beschermingsmaatregel. Landelijk wordt de wijze van financieren van GI's onder de loep genomen. Naar verwachting zal er een landelijk tarief gaan gelden. De afspraken die we nu aanvullend maken met JBB zien we als eerste stap in de richting van de landelijke ontwikkeling.

3. Toelichting

De problematiek in de jeugdbeschermingsketen is groot. Zo moeten jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel vaak lang wachten op passende hulp, is het verloop onder het personeel bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's) hoog en is er sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Dit is een landelijk probleem en Noord Brabant is daarop geen uitzondering. Ondanks de maatregelen die de Brabantse regio's de afgelopen periode hebben genomen, blijft een stevige verbeter- en ontwikkelagenda ook de komende jaren nodig om onze meest kwetsbare kinderen en gezinnen voldoende te kunnen beschermen.

Een toekomstbestendige Jeugdbescherming Brabant (JBB)

De instroomstop die in 2021 werd afgekondigd is al weer langere tijd beëindigd. Sinds begin 2022 geeft JBB middels het programma JB Bruist uitvoering aan een bestuurlijke opdracht welke zij namens de vijf jeugdhulpregio's in Noord Brabant heeft gekregen.

De eerste acties om de werkdruk bij jeugdbeschermers te verlagen zijn uitgezet, zoals het verder ontwikkelen en aan het werk gaan met functiedifferentiatie en het uitbreiden van de ondersteuning van de jeugdbeschermer. Hiermee wordt de expertise van ervaren jeugdbeschermers zo efficiënt mogelijk benut en krijgen startende krachten de kans zich optimaal te ontwikkelen. Daarnaast is de ondersteuning van het provinciaal team afgebouwd en geïntegreerd in de organisatie van JBB. Andere resultaten die hiermee samenhangen zijn bijvoorbeeld het beëindigen van het verscherpt toezicht door de Inspectie Gezondheid & Jeugd naar intensief toezicht en ook ziet men binnen JBB een daling van het verloop en verzuim onder medewerkers. Voor een overzicht van de resultaten verwijzen wij u naar bijlage 1.

Doorontwikkeling 2022-2025

Recentelijk heeft JBB het plan "Doorontwikkeling 2022-2025" gepresenteerd. In dit plan borduren zij voort op de resultaten van het programma JB Bruist. JBB zet in op het verlagen van de werk- en regeldruk en werklast van de jeugdbeschermers.

Jeugdbeschermers krijgen meer tijd om hun werk goed te doen

Door met een grotere groep professionals met ieder een eigen specialisme in teamverband kwetsbare kinderen en gezinnen te ondersteunen, wordt er een optimale ondersteuningsstructuur voor gecertificeerde jeugdbeschermers geboden. JBB zet in op het werven van ondersteunende medewerkers, om de administratieve lasten voor een jeugdbeschermer te verminderen. Hierdoor ontstaat geen verlaging van de caseload van de jeugdbeschermers, maar (naar verwachting) een verlaging van de ervaren werkdruk. Dit alles wordt gekoppeld aan een extra investering in professionals door het bieden van scholing, begeleiding en ondersteuning, doorgroeimogelijkheden en betere secundaire arbeidsvoorwaarden.

Door de bundeling van expertises en de ondersteuningsstructuur verlaagt JBB de werk- en regeldruk en daarmee de werklast van jeugdbeschermers. Men verwacht dat deze aanpak leidt tot een duurzaam hogere kwaliteit van dienst- en hulpverlening en meer tijd en aandacht voor jeugdigen en hun naasten, waarbij JBB aan de wet gaat voldoen. En daarnaast tot meer werkplezier en minder verzuim en verloop onder hun medewerkers.

Eerste stap naar een andere wijze van financieren

De gemeenten financieren JBB (en alle andere GI's) momenteel op basis van het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen dat zij uitvoeren. We betalen een tarief per maatregel ('PxQ'). Hiermee volgt de financiering het aantal maatregelen, een ontwikkeling die grillig en niet nauwkeurig te voorspellen is. Dat geeft onzekerheid aan JBB, onduidelijkheid aan ons als gemeenten en uiteindelijk hebben onze kwetsbare gezinnen en jeugdigen hier last van. Met een combinatie van een tarief per maatregel en een beschikbaarheidsfinanciering geeft JBB aan in staat te zijn om de schommelingen in het aantal maatregelen te ondervangen. Door deze beschikbaarheidsfinanciering ontstaat er naar verwachting een meer solide basis onder de basisvoorziening die JBB moet zijn. Landelijk wordt de wijze van financieren van GI's onder de loep genomen. De afspraken die we nu aanvullend maken met JBB zien we als eerste stap in de richting van de landelijke ontwikkeling.

Beschikbaarheidsfinanciering

Indien op jaarbasis het aantal maatregelen lager uitvalt dan waarmee JBB in de begroting 2023 rekening gehouden heeft, dragen de jeugdhulpregio's aanvullend bij. Hiertoe is een voorstel ontwikkeld en uitgewerkt in een modelberekening waarmee de aanvullende financiering kan worden bepaald die meebeweegt met het aantal feitelijke maatregelen in 2023. Aan de jeugdhulpregio's wordt voor 2023 gevraagd een reservering voor de beschikbaarheidsfinanciering op te nemen. We leggen deze beschikbaarheidsbijdrage niet regionaal in, er wordt geadviseerd aan lokale gemeenten om deze middelen lokaal te reserveren. De reservering zal op basis van werkelijke realisatie in 2023 worden toegekend. Op dit moment, april 2023, worden er gesprekken gevoerd met JBB of het haalbaar is om de

verrekening achteraf plaats te laten vinden of dat zij hiermee in liquide problemen komen en een voorschot nodig hebben. De definitieve afrekening gebeurt medio april 2024 na ontvangst van de definitieve controleverklaringen 2023. De gemeente Tilburg heeft hier als accounthoudende gemeente de regie. De gemeente Boekel heeft geen middelen hiervoor gereserveerd in de begroting. Dit betekent een overschrijding van het budget wanneer middelen toegekend dienen te worden.

Risico's en beheersmaatregelen

Het risico is aanwezig dat JBB ongeacht haar ambitie niet in staat blijkt te zijn om de gewenste doorontwikkeling daadwerkelijk te realiseren. Dit is voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd reden om het intensief toezicht met een half jaar te verlengen.

De jeugdhulpregio's lopen in dit geval het risico dat ondanks de genoemde extra bijdrage JBB geen algeheel toekomstbestendige GI wordt. Om dit risico te beperken hebben de gemeenten in Brabant een aantal voorwaarden gesteld aan de doorontwikkeling van JBB. Een van deze voorwaarden is dat JBB per kwartaal de voortgang en resultaten van de doorontwikkeling verantwoordt aan de directeur van de accounts houdende gemeente (Tilburg). Ook is er afgesproken dat JBB een terugbetalingsverplichting heeft indien het financieel jaarresultaat hoger is dan 2%. En voor onvoorziene omstandigheden een beroep moet doen op het eigen vermogen. Tevens is afgesproken wanneer JBB in 2023 aanvullende middelen ontvangt, via eventuele nieuwe landelijke regelingen die betrekking hebben op de overheadkosten die via de beschikbaarheidsfinanciering worden gefinancierd, dit in mindering gebracht wordt op de uiteindelijke kosten per gemeente.

Daarnaast bestaat het risico dat er een ongelijke situatie ontstaat richting de andere GI's die in Noord Brabant actief zijn, de William Schrikker Stichting, Leger des Heils en Jeugd Veilig Verder. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de doorontwikkeling van JBB voortkomt uit een specifieke hersteloperatie om tot een sluitende begroting te komen en de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Om deze reden maken de jeugdhulpregio's en de Jeugdautoriteit met JBB aanvullende afspraken over hun begroting.

4. Gemeente Boekel

Op dit moment zijn er geen kinderen uit de gemeente Boekel die langer dan drie maanden moeten wachten op hulp. Kanttekening hierbij is wel dat de wachtlijst erg dynamisch is. Iedere maand is er instroom van nieuwe kinderen, maar gelukkig ook uitstroom.

5. Hoe ziet het vervolgtraject eruit?

Onze insteek is om achter de inhoud te staan, in gesprek te blijven met alle GI's, waaronder JBB, om samen tot een toekomstbestendige jeugdbeschermingsketen te komen. Hierbij vindt uiteraard actieve afstemming met de IGJ plaats. Dit zodat de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen tijdig de juiste hulp krijgen. Wij blijven u informeren over de voortgang.

Met vriendelijke groet,

College van burgemeester en wethouders

Bijlagen

Bijlage 1 - Opbrengsten Bestuurlijke opdracht & JB Bruist